

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Tiszta választások.

Pécs, 1900. november 19.

Széll Kálmán a jog, törvény és igazság uralmát írta jelszó gyanánt zászlajára, a törvényhozás meghozta a kuriai bíraskodásról szóló törvényt, amely semmiség terhe alatt tiltja a választási vesztegetést, hatósági pressziót: kell-e ennél több a választások tisztaságának, a népakarat hamisítatlan érvényesülésének biztosítására?

Az időközi választások szomorúan cáfolnak rá arra az egyhangú válaszra, a melyet erre a kérdésre a kormánypárti sajtó adni szokott. A választási törvénynek az a módosítása, a mely a kuriai bíraskodási törvényben foglaltatik, csak félmunka. A választói jognak olyan kiterjesztéséről, amely a valódi népakarat érvényre jutását egyedül biztosítani képes, a törvényben szó sincsen; a politikai jogositványok megmaradtak továbbra is olyan osztályprivilegiumnak, a mely a nép zömét kizárja az ország ügyeire gyakorolható minden befolyástól.

De vajjon biztosítottak tekinthető-e legalább az, hogy a politikai jogok privilegiumának birtokában levő választók minden illetéktelen és erkölcsstelen befolyástól menten gyakorolhassák legszentebb polgári jogukat és kötelességüket? Sajnos, erről sem lehet szó. Maga a törvény gondoskodott a vesztegetés szentesítéséről, mikor a választási fuvardijak és ellátás címén a jelöltek mintegy kötelezte arra, a mit eddig dugva, szégyenkezve cselekedtek, hogy megfizessék csengő ércben a rájuk adott szavazatokat.

A törvényhozás a méltányosság jelszavát vette ürügyül ez erkölcsstelen intézmény törvényesítésénél, mert illó- és méltányosnak mondotta, hogy a választók kárpótlást kapjanak a szavazatjog gyakorlása körül felmerült költségeikért. De hát nem állt volna-e módjában a törvényhozásnak ezeknek a költségeknek a fölmerülését egészen is megszüntetni; nem lehetett volna azt az ósdi választási rendszert, a mely egész nagy vidékekről a választók ezreit csődíti be egyetlen választási színhelyre, megváltoztatni s behozni helyette a más alkotmányos államokban bevált községenkinti szavazást? Hisz csak könnyebb és méltányosabb eljárás, hogy a pár-

személyből álló szavazatszedő küldöttség keresse föl a választókat a saját községeikben, minthogy a választók ezreit kényszerítsék naphosszat tartó utazgatásra a mozdulatlan szavazatszedő küldöttség kedvéért.

De a törvényhozók ilyen gyökeres reformtól irtóztak. mert nem is volt őszinte akaratum a választók vesztegetésében megnyilatkozó erkölcsi mótely gyökeres kiirtása. Hisz az a pénz, melyet a jelöltek fuvardij címen szabályrendeletileg megállapított összegekben, ellátás címén pedig meg sem határozható mennyiségben adnak a rájuk szavazókra, mindig Judás-pénz marad, bárhogyan szentesitse is a törvény, mert már eleve erkölcsi kényszer alá helyezi a szavazót, aki azt elfogadta.

Hasonlóképp vagyunk a hatósági befolyással is. A törvény eltiltja a járási szolgabirákat a saját járásukban való föllépéstől, de ezt a tilalmat nem terjeszti ki a városok polgármestereire és a törvényhatóságok első tisztviselőire, pedig ugyanazok a tekintetek ezekkel szemben is teljes mértékben fönnforognak. Aztán hasztalan mondja ki a törvény azt is, hogy közhatalosi személyeknek nem szabad a választókat egy bizonyos jelölt mellett való szavazásra nézve befolyásolni; az évtizedes gyakorlat annyira a vérükbe ment, hogy a hatósági korteskedéssel felhagyni nem is képesek.

Kialtó bizonyosága ennek a hatóságok magatartása az időközi választásokon. Rimaszombaton a helyi hatóság csak úgy felhasználta hivatalos hatalmát a kormánypárti jelölt érdekében, mint a gyászos emlékü Bánffy-korszakban. Szarvason a pénzügyigazgató vette gyakorlatba a mult választások idején országszerte divattá vált elrettentési eljárást s az ellenzéki érzelmi korcsmárosoktól egymásután vonta meg az italmérési engedélyt s bezáratta üzleteiket. Most meg Csongrádon a választási mozgalom megindulásának első hírére bezáratta a főszolgabíró a függetlenségi polgárok körét

Abban kevés a vigasztaló, hogy ilyen hatósági tulkapások ellen a panasztevők orvoslást találhatnak a miniszteriumnál, esetleg pedig a kuria megsemmisítő ítéletében. Mert ha a szórványos időközi választásoknál a kormánytól lehet is gyors

orvoslást kieszközölni, ez teljesen lehetlenné fog válni az általános választások idején, amikor országszerte egyidejűleg és tömegesen veti magát a helyi hivatalos hatalom a választókra. A kuria ítélete pedig csak a legkritkább esetekben fog orvoslást nyújthatni, hisz az erőszakoskodó hatósági személyek fognak mindig találni kibuvókat és ürügyeket, melyekkel terrorizáló eljárásukat megokolják és teljesen ártatlan színben tüntetik fel.

Nem kell felednünk azt sem, hogy az évtizedes hatósági visszaélések annyira megtörték már a nép ellenálló erejét és meggyőződéséhez való szívós ragaszkodását, hogy annak a hatósági közegnek nincs is már szüksége holmi hallatlan brutálításra, vagy flagrans törvénysértésre, megtéritheti az ellenzéki szavazó polgárokat egy kis u. n. hatósági szelid nyomással is. Az eredmény így is biztos, de így is csak éppoly erkölcsstelen, mint volt a hatósági erőszak legvirágzóbb korszakában.

Tiszta választásokról, abban az értelemben, hogy a parlament hű kifejezője legyen a nemzet akaratának, hiába is beszélünk addig, míg a választói jogosultságot ki nem terjesztik legalább minden magyarul irni-olvasni tudó emberre és a míg a választók nem gyakorolhatják választói jogukat saját községükben, titkos szavazással.

Erzsébet királyné emléke.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. nov. 19.

Ma volt az Ó nevenapja, Erzsébet napja. E napon alig három évfordulóval ezelőtt még örömhagok szálltak szét e hazában s a jókivánságok halmazát vitték ő elébe, ki a legnemesebb, a legjobb s mégis a legtöbbet szenvedő királyné vala! . . . De egyszerre gyász váltotta fel az örömet e napon. Többé nem imádkozhattunk az ő földi boldogságáért; többé nem kívánhattunk neki minden jót nevenapján . . . Meghalt, vértanu halállal s mindig csak a jóért dobogó szívének vérevel pecsételte meg egész életének jóságban, szépségben gazdag lefolyását.

Azóta gyászünnepélyeket tartanak széles e hazában, nagy Magyarországon. És kegyelettel ünneplik meg az áldott emlékét, mert hiszen Ó volt Magyarország Nagyasszonya, a válságos időkben védőangyala, a ki velünk érzett, velünk bánkodott, velünk örült.

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, ujdivatú női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Agyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschmir-paplanok és menyasszonyi kelengye. — Mójában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját hátsban.**

— Nagy raktár valódi angol férfi-szövetekben a legújabb és legjobb minőségben. —

A BÉKA!

Városunkban imponálóan nyilatkozott ma meg a kegyelet az O nevenapján. Gyászlombok hirdették a tanintézetekben az ő ünnepét s a templomokban gyászmisek voltak lelke üdvéért. Az ünnepélyek lefolyásáról tudósításaink a következők:

(A kath. kör gyászünnepélye.)

Nagy számu előkelő közönség töltötte meg tegnap este a kath. kör dísztermét az Erzsébet-émlékünnepély alkalmából dacára annak a nagy esőzésnek s sárnak, mely tegnap délután volt. Az ünnepély fel hat órakor kezdődött délután s háromnegyed hétkor ért véget. A szép műsort Kiss István hitoktató nyitotta meg tartalmas felolvasásával, melyet a nők szerepléséről a gondviselésben tartott szép stílusban. A mű felét elhunyt királyné, Erzsébet emlékének szentelte a szerző, magasztalván a magyarok kegyes királynőjét, annak női erényeit, jótékony, gondviselészerű szereplését. A mély gondolatokban bővelkedő s könnyed modorban előadott eszme-futtatást élénk ovációval tüntette ki a közönség. Majd Schneider Istvánné énekelte Abt Ferenc »Égben van a nyugalom« kezdetű szép dalát gyönyörű szoprán hangján s ragyogtatta, csillogtatta egészséges, tiszta hangjának minden báját, feltárta minden varázsát s elbűvölte a hallgatókat, a kik bizony szívesen vették volna, ha még egy számmal megörvendeztetni őket. Schneiderné művészetét mi pécsiek jól ismerjük, hisz egyike legkiválóbb énekesnőinknek s tegnap mégis, hogy úgy mondjuk, meglepett bennünket. Annyi érzéssel énekel s művészetének oly tökélyét mutatta be, minőt még nem igen hallottunk ajkairól. A taps felzúgott s szünni nem akart.

Utána Germán Istvánné lépett a pódiumra s szavalt nagy készültséggel s hatással. Sajó »Erzsébet királyné« című sikerült költeményét szavalta. A jól eltalált alaphangot ritka ügyességgel színezte. A valóban élvezetes szavaltatért nagyon megtapsolták Germán Istvánnét s ez elismerésre méltán rászolgált.

Végül a tanítóképző intézet zenekara mutatta be magát Báter József, intézeti zene-tenár vezetése mellett először a nagy nyilvánosság előtt s elmondhatjuk, hogy dicséretes módon mutatták be magukat. A zenekarban fegyelmesség van s annak minden egyes tagja a karmesteren csüng, ki a szerző intencióit interpretálta. Báter József, Eckhardt An-

tal utóda s valóban méltó utóda. Mint karmesterben, megvan benne az erő, a jóízlés, meg a tudás is. Szerényen működik, de működése alapos, mit bizonyít a tanítóképző intézeti zenekar tegnapi első fellépése. Ha tovább tanul, városunk kiváló zenei erejévé lesz. Ez utolsó ponttal, melyet a közönség élénken megtapsolt, véget ért a Kath. Kör. Erzsébet-émlékünnepélye.

(Rekviemek.)

A pécsi püspöki jogliceum polgársága is méltó módon emlékezett meg az elhunyt nagy királynéről, Erzsébetről. Az épületre kitűzte a gyászlombokat s az igazgatóság negyed kilenc órára gyászmisét jelzett, melyet Sseredy József dr. a jogliceum igazgatója mondott nagy segédlettel. A gyászmisén megjelent a tanári kar s a hallgatóság nagy számmal. A kóruson s székesegyházi karénekesek adtak elők instrumentális requiemet.

A helyőrség tiszti kara teljes számban a belvárosi plebánia templomban gyült egybe ma délelőtt kilenc órakor, a hol Magenheimer József apátplebános tartotta Erzsébet királynéért segédlettel az ünnepélyes gyászmisét.

(A főgimnázium gyászünnepélye.)

A főgimnáziumi ifjuság részére ma reggel a rendes időben, fél nyolckor gyászmise volt, melynek végeztével az intézetbe vonult a tanárok kíséretében az ifjuság s gyászünnepélyt tartott. Az intézeti énekkar Bitter Illés főgimnáziumi tanár vezetése mellett gyászdalt adott elő nagy precizitással. Költői lendületű emlékbeszédet mondott Erzsébet királynéről Zalai Mihály főgimnáziumi tanár. A felolvasás tárgyát azon tétel megvilágítása képezte, miért igtatta a magyar országgyűlés Erzsébet királyné érdemeit törvénykönyvbe. Ismerteti röviden a világi katasztrófa utáni idöket, a magyar nemzet passiv ellentállását s az abszolutisztikus kormány erőszakoskodásait. Ezen politikai viszonyok között lesz a bájos Erzsébet Ausztria császárnője, kit a magyarok előtt az irántuk érzett részvét és szeretet tettek egyszerre ismeretessé. Rajzolja az 1857-iki körutját az országban, a politikai foglyok szabadon bocsájtását az ő befolyásának tulajdonítja. Történeti sorrendben sorolja fel azon adatokat, nyilatkozatokat, melyek Erzsébet — akkor még — császárnénak a magyarok iránt érzett részvétét, rokonszenvét tárják fel. Mint tanul magyarul s talál magyar társalkodó- és

felolvasónőt Ferenczy Ida személyében, majd hogy kitől tanulja hazai történelmünket. Kiemelék, hogy a nemzet és dinasztia közötti kiegyezéshez Deák Ferenc esze mellett Erzsébet szeretetének támogatására volt szükségünk, Majd méltatja a kiegyezést s a királyné örömet. Magyarország iránt érzett gyengéd figyelmére vall, hogy 1868-ban Budán született leányát Máriára, Magyarország patronájának nevére, második leányát pedig az első magyar királyné nevére, Gizellára kereszteltetik. Századok óta az első eset, hogy a királyi család sarja magyar földön születik. Gödöllőn való szíves időzését s a bécsi lapok irigy megjegyzéseit említi »a magyar asszonyra«, ki az első honvéd-zászló szalagját (1869.) maga himezi, a »Vörös-kereszt« egysület magyarországi fiókjainak megalapításában személyesen vesz részt és az ország nagy halottjait velünk gyászolja.

Az 1889. jan 30-iki katasztrófa alkalmával (Rudolf királyi tragikus halála) a király örangyala; de az anyai szív fájdalma őt is lelki beteggé teszi. Az 1896. ezredéves jubileumon való jelenlétét említi, a nemzet rájongó szeretetét és halálját. 1898. szeptember 10-én Genfben bekövetkezett borzasztó halálát, a nemzeti kegyelet megnyilatkozását. (Erzsébet-szobor, Örökimádás templom) a szt. Erzsébet-rend alapítását a király által. Végezetül buzdítja az ifjuságot, hogy a nagy királyné emlékét kegyelettel őrizze meg mindenkor szívében.

A műgonddal megszerkesztett s ékes tollal megírt beszéd mély hatást tett az ifjuság lelkére.

Majd Puppits Géza VII. osztályu tanuló elszavalta mély érzéssel Vargha Gyula költeményét; »Erzsébet királyné ravatalánál.«

Frank Richárd VIII. o. t. pedig elszavalta Lampérth G. költeményét: »Ciprus-lombok.« A szavaltat az igaz érzés lengte át, mely száműzött az előadásból minden alpáthoszt. Végül az ifjuság elénekelte a Himnuszt s ezzel véget ért az a lélekemelő ünnepély, melyet a főgimnázium Erzsébet királyné emlékének szentelt.

(A főreáliskola gyászünnepélye.)

A helybeli állami főreáliskola igazgatósága nagyszabásu gyászünnepélyt rendezett Erzsébet királyné emlékére nemcsak a tanulóifjuság, hanem a nagyközönség számára is.

Ma délelőtt tíz órakor gyászmise volt

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Jouroljunk.

Mikor így őszt tájban megerednek az ég csatornái s a kétségbeejtő sötét, ólomszínű fellegek a negyvennapos eső reményével kecsegtetnek, mikor a jogászgyerek német szóra küldi a nyári holmiját s — kiváltaná a télt, akkor kezdődnek a jourok, a jourolás boldog időszaka.

Kijelöltetnek a páros vagy páratlan szerdák, csütörtökök, vagy szombatok, (péntektől Isten ments!) a mikor a ház urnője fogad, kiszéllőztetnek a nyáron át benaftalinozott pamlagok, karosszékek és szőnyegek; a házi-kisasszony betanul zongorán néhány többkevesebb elcsépelet operette melódiát — s az érkező jourológusok számára minden elő van készítve.

Az első páratlan szerdánál tartunk. Oda-künn hatalmas szél dühöng; végigsivít a koronájukat vesztett fákon, behatol az ajtó vagy ablak réseibe a lakásba s rendez olyan hangversenyt a basszus hangtól egészen a háromszor vonalzott »c«-ig, a bölömbika hangjától a hatnapos gyermek sírásáig, hogy nincsen olyan teremtettt lélek, a kit ez idegessé ne tenne.

A szélsűvítésbe egyszerre idegen hang vegyül, szeliden, dallamosan. Egy zongora méla

akkordja. Az idegen hangra a szél abbahagyja a sivitást, jajgatást s figyelő állápontra helyezkedik.

A hang a szomszédház első emeletéből indul ki. Ott, úgy látszik, jourolnak. A házi kisasszony ül a zongoránál s a látogatók, körülbelül tizen, áhitatosan figyelnek a játékra. Most éppen az örökszép melódiá akkordjai rezegnek a levegőben: a »Jambo, Jambo, Funiculi-funicula« áriája tartja lazban a hallgató-ságot. A dalnak vége; iszonyu tapsvihar; újból el kell játszania. A szél nem hallgatja többé, újból elkezd a jajgatását, még sokkal élesebben, keservesebben, mintha csak mondaná: »Nem ér egy hajítófát ez az élet.«

Mi azonban már benn vagyunk a szalomban, a jourolás kellő közepében. Illik, hogy bemutatkozzunk. Kifogástalan tánclepekkel a ház urnője elé lebegünk s megmondjuk becses nevünket. Bocsánat... a szél... a nagyszerű zongorázás... fenomen...

— No semmi, ha már itt van, foglaljon helyet; akad még egy csésze tea és egy gazdátlan sandvich. Üljön le, de aztán tapsoljon ám. — (Ezt nem mondják, csak gondolják.)

Leülünk. Arcunkra a legszellemesebb kifejezést erőszakoljuk (nehezünkre esik) és figyelünk.

A vendégek festői csoportokban ülnek. állnak és beszélgetnek. A festői csoport abban áll, hogy az urak kivétel nélkül feketében, a hölgyek pedig világos tolettben jelentek meg.

Máskülönben semmi rendkívüliség sem észlelhető rajtuk. Az uraknak rövid hajuk van és semmi különös ismertető jelük nincs. A hölgyek haja pedig kivétel nélkül csinosan van fésülve. A szalon szögletében egy fiatal leány ül egy ifjuval szemben. Nagyon el vannak merülve a beszédbe és sem a kisasszony zongorajátékával, sem az egész társasággal nem törődnek. Ezek udvarolnak egymásnak.

A kávészínű terítővel leborított asztalka mellett az üres theas csészek, maradvány sonkszeletek és félig kiürített rumos üvegek társaságában három hölgy ül halkán beszélgetve. A hölgyek kora (indiszkráció nélkül szólva) a husz és hatvan között lehet, közelebb az utóbbihoz, mint az előbbihez. Ezeknek sincs idejük a világgal törődni, nagyon el vannak foglalva.

— Hallotta, kérem, a legírsebb új-ságot?

— Nem én; mi az?

— A fiatal Kovács doktort, a ki csak most nősült, megcsalta a felesége. Gyermekei szerelem; még a tánciskolából. Addig-addig küldözgetett csokrokat, bonbonniereket a mig...

— Hjah, »On revient toujours«...

A beszélgetés többi része halk suttogásba fult. Hogyisne: éppen most közeledett az asztalkához egy elegáns fiatal ember: Kovács doktor.

A háziasszony rendületlenül veri a zongorát. Hallgatói erősen megfogyva bár, de törve

az irgalmasok templomában, melyet *Troll Paul*. Ferenc c. püspök celebrált fényes segédlettel. A rekviemen megjelent br. *Fejérváry Imre dr.* főispán, *Tormay Károly* alispán, *Majorossy Imre* polgármester, *Vuszary Gyula*, *Darócy Aladár dr.*, *Tróber Aladár dr.*, *Nendvich Andor*, *Waniss Sándor*, *Opris Péter*, *Kaffka Károly*, *Reek György*, *Dragonescu Dömjén*, *Bitter Illés* stb. stb. A helyőrség tisztikarát is számosan képviselték. Ezenkívül előkelő hölgypublicumot is láttunk a padokban.

A kóruson a Hölzl-féle férféregyesre irt s fuvóhangszerekkel instrumentált rekviemet adta elő a multkori számunkban ismertett kar *Scharf Róbert* karnagy vezetésével. A technikai nehézségekben bővelkedő s szép misét a kar minden nehézség nélkül, könnyedén énekelte végig, kiemelve a mű szépségeit s érvényre juttatva a karmester műizlését. Valóban zenei művelzetben volt részünk.

A gyászistentisztelet után a növendékek a tanárok kíséretében az intézetbe vonultak vissza, a gyászünnepély megtartására, hol nagyszámu s diszes vendégkoszoru is, a kik a templomban jelenvoltak, jelent meg.

A gyászünnepélyt megelőzőleg *Eckhardt Antal* Gyászadalát adta elő az intézet dalköre *Gebauer Antal* vezetése mellett szép előadásban. Magas szárnyalásu emlékbeszédben emlékezett aztán meg *Gallovích J.* főreáliskolai tanár Erzsébet királynéről. *Jókics Tivadar*, VII. osztályu tanuló *Lámpérth Géza* szép költeményét, »A király álma«, szavalt nagy ambicióval s lelkesültséggel. Szavallata szépen sikerült. Végül *Gebauer Antal* átiratában az intézeti dalkör precíz előadásban énekelte a »Gyászhangok«-at *Hazslinszky G.-től* s ezen utolsó számmal a gyászünnepély véget ért s a jelenvolt vendégek a szépen sikerült ünnepély benyomása alatt távoztak az intézetből.

A városi iskolákban.

A miniszteri rendelet alapján a városi elemi iskolákban is gyászünnepélyeket rendeztek egyforma programmal. A rekviem meghallgatása után az egyes tanintézetekben gyász énekkel kezdették meg az emlékünnepélyt, aztán néhány alkalmi szavallat következett, melyet a kis tanulók adtak elő. Minden iskolában egy tanító méltatta az ünnepélyt s beszéd kíséretében emlékezett meg az elhunyt királynéről, melynek befejeztével a Hymnuszt éne-

nem, minden újabb zeneszámnál hangos tenyércsapkodásokkal magasztalják a »művésznőt«.

A teremben az élénkség tetőpontját érte. A méhkashoz hasonló zümmögés közepette alig hallatszott már a »lehangolt« zongora mélabús hangja. Ugyszólván senki sem hallgat többé oda. Mindenki magával, vagy szomszédjával van elfoglalva. Némelyek idegesen babrálnak baloldali mellényzsebükben, ott, hol az óra szokott lenni.

Egyszerre — mint a Sahara sivatagján az oroszlan bömbölése — öt ifju torok kiadja a jelszót; Táncoljunk! S rá visszafelel ugyanannyi női hang vékonyan, örvendezve:

— Igen, igen táncoljunk.

A három hölgy ott az asztal mellett ijedten rebben szét.

— De kár! Pedig még olyan érdekes dolgot kellett volna letárgyalni.

A székek, az asztalok, mintha csak a föld nyelte volna el őket, eltűntek, a zongorához mindig más ült.

A fiatalok több jóakarattal, mint művészzel, elkezdének táncolni. Mindegy nekik, mit zongoráznak, úgy sem igen hallgatnak oda. Csárdás-tempóra keringőt, keringőre polkát, vagy csárdást táncolnak rendületlenül, kitarással.

Az izzadság csak úgy csurog arcukról. A kis teremben való folytonos keringés kábultságot okoz s talán ennek tulajdonítható a fiatal emberek részéről, hogy a tánc hevében többször felkiáltanak lelkesülten, önfeledten: »Sohse halunk meg!«

kelték el. A gyászünnepély végével az iskolások között gyűjtést rendeztek az örök imáadás templomára.

A polg. leányiskolában a lendületes emlékbeszédet *Futima Sarolta*, a történelem tanítóje tartotta. A belvárosi fiu iskolában *Skolnik Géza* tanító szólt a gyermekekhez s a városi leányiskolában *Nyers Angyalka* beszélt. A szigeti külvárosi iskolában *Magda Pál* tanító méltatta az ünnepély jelentőségét. A bányatelepi iskolában *Schmidt Boldizsár* tartotta a kicsinyekhez az ünnepi beszédet.

Hasonló programmal ünnepelték meg a mai napot az ágostontéri és a felső vámház-utcai népiskolákban is, valamint a polgári fiuiskolában. A felső vámház iskolában *Sevacsék Mihály* igazgató mondta az ünnepi beszédet.

(Egyéb tanintézetekben.)

A pécsi püspöki tanítóképző intézet is szép ünnepély keretében emlékezett meg Erzsébet királynéről. Mibe után az intézet ének-kara gyászdalt énekel, melynek végeztével *Döbrössy Alajos* igazgató megnyitó beszédet mondott. Ezt követte *Komócsy István* hittanár gyakorlott tollából egy eszmefuttatás s utána *Kiefer Gyula* IV. éves tanítójelölt szavallata következett. Az ünnepélyt a zenekar s majd az énekkar szépen sikerült számai fejezték be.

Az apácázárda belső növendékei tegnap délután félöt órakor nagy szabásu emlékünnepélyt rendeztek a következő programmal: 1. Nyitány Bellinitől. Nagy ügyességgel előadta *Mócs Ida* és *Streicher Matild*. 2. Szépen kidolgozott alkalmi beszédet mondott *Stephaics Ilona*. 3. *Ima Gaál* Antaltól, előadtak a polg. isk. növendékek. 4. *Cyprus-lombok*, *Lámpérth G.-től*. Szép értelmesen elszavallták: *Kammerer Dóra*, *Streicher Ilonka*, *Weigan Jolán*, *Kammerer Anna*, *Nagy Kornélia* s *Innsfeld Stefánia*. 5. Gyászinduló *Beethoven*től. Közletszés mellett előadta *Mócs Ida*. 6. A király álma, irta *Pósa Lajos*. Igen kedvesen szavallta el *Valentin Márta*. 7. *Heimats Klänge*. E négy kezes zongorajátékban *Kaffka E.* és *Streicher Matild* tüntették ki magukat. 8. A királyné álmát *Bassler Ida* szavallta el szép előadásban. 9. A madarak dala. Énekeltek a növendékek. 10. *Montechi* és *Capuletti*. Zongorán nagy értelemmel s ügyességgel *Mócs Ida* és *Streicher*

A hölgyek már odáig vannak, hogy lélekzeni sem tudnak. A szép fehér mousselin szoknyák összegyűrve, az arcok kipirulva, de azért még egyre járják, ropják a táncot; talán már a zene se szól, az is elhallgatott. Már nem is tánc az, a mit járnak, egyszerű ütem és zenénélküli ugrádozás.

Éppen ideje, hogy a fal mellé állított pamlagon ülő három gardedame kifogyván a beszéd tárgyól, felpillant s észrevevén a veszeltyt, melyben védenek forognak, ellentállást nem tűrő stentori hangon magukhoz szólítják.

— Elég volt mára; menjünk haza!

Ki van adva a jelszó. A társaság felkészülődik. A fiatal emberek felsegitik a hölgyekre felöltöiket, a háziasszonynak kezét csókolnak, biztosítva, hogy a mai délután felejtethetlen emlékükből marad, a házikisasszony kezét melegen és jelentőségteljesen megszorítják s aztán feltűrt gallérral ki lépnek az utcára, a hol a szél úgy sivit, mintha fizetnének érte.

Egy jour-napnak tehát vége volna. Nyugodtan alhatunk a legközelebbi páratlan szerdáig. Mert hiába: azért eszünk ugyan, hogy eljünk, hogy jourulhassunk. A jourolás áldása még nem jutott el mindenhová. Vannak derék családok, a hová bármely nap kopogtat be az idegen, akarom mondani az ismerős, tárt karokra, pardon! szobákra talál. De a nagy többség már meghonosította a »jour fix« intézményét, a mi arra jó, hogy más napokon az idegennek (ismerősnek!) azt lehet mondani, hogy »tágasabb odakünn«. Tessék eljönni szerdán! Mert hiába, mi haladunk a korrallal s a kor halad velünk.

L. N.

Matild adták elő s ezzel a számmal az ünnepély véget ért.

Ma reggel a zárda növendékek részére gyászmise volt, mely után a tanítóképző intézet, a polgári leányiskola s az elemi iskola is igen szép és sikerült ünnepélyt rendeztek változatos műsorral Erzsébet királyné emlékére.

Képviselői beszámoló.

Mohács, 1900. nov. 19.

Jagics József orsz. képviselő nov. 18-án d. u. 3 órakor mondotta el beszámolóját Mohácson. Háromezeret meghaladó közönség vette körül a nagy téren felállított szónoki emelvényt s lelkes éljenzésekkel kísérte *Jagics*-nak szépen átgondolt s hazafias hévvel előadott fejtegetéseit. A volt nemzeti párt politikai programja alapján áll. Meggyőződése az, hogy ez azonos a jelenlegi kormányéval, azért követi Széllt. Ennek politikai irányzata új érát, új szellemet hozott az ország közéletébe. Aki ellenkezőt állít és követ — ugymond — nincs helye a Széll vezérlete alatt álló szabadelvű párt soraiban. A teljes megtisztulást a jövő választásoktól várja.

A jövő feladatai közül kiemelte közigazgatási és közgazdasági viszonyaink rendezését, az adóreformot és a katolikus autonómia létesítését. A közigazgatást a tisztviselők ki-nevezésével tartja rendezendőnek, de szolgálati pragmatikával, hogy a tisztviselők önállósága biztosíttassék és az önkormányzatnak minél hatályosabbá tételével.

A közgazdasági politikát illetőleg nem rajong a közös vámterületért, de fentartandónak tartja a szövetséget, ha az mezőgazdaságunk és iparunk érdekeinek megóvása mellett lehetséges. Hangsúlyozza a három gazdasági faktor: a mezőgazdaság, az ipar és kereskedelem harmonikus együttműködésének szükségét.

Szólt végül a kath. autonómia létesítésének szükséges voltáról, a melynek beláthatatlan nehézséggel kell megküzdeni, de aminek 12 millió katolikus hívő hit és kulturális életének rendezése nagy politikai jelentőséget kölcsönöz.

Jagics kíséretében voltak: *Medgyessy Béla dr.*, *Réder Károly dr.*, *Filipp Ferenc dr.*, *Auber Tivadar dr.*, *Andrics Tivadar dr.*, *Auber Károly* kereskedő, *Willfinger Pál* révkapitány és mások, a volt nemzeti párt hithű vezető egyéniségei közül. A régi rendszer oszloposai közül csak elszórva láttunk néhányat a közönség soraiban. — Az összeforradás processzusához kevés a reményünk. — Az emberek egy tető alá kerültek, de politikai célban egyetérteni s együtt működni a jelenségekből ítélve soha nem fognak.

Hatalom és pénz, mely a régi rendszernek volt latalapja, a politikai tisztességgel nem azonos fogalmak.

A kiváló szónoki lendülettel elmondott beszámolót szünni nem akaró lelkes éljenzés követte, melynek lecsilapultával dr. *Réder Károly*, mohácsi ügyvéd üdvözölte a választók nevében *Jagics* képviselőt, biztosítván őt a választók osztatlan bizalmáról.

Este 200 terítékű bankett volt a képviselő tiszteletére, melyen *Jagics* felköszöntőt mondott a város közönségére, dr. *Réder Károly* Széll Kálmán miniszterelnökre, kihez a beszámoló alkalmából üdvözlő táviratot mentestettek.

Auber Károly *Jagics* képviselőre üritett poharat. Tosztoltak még: *Jahoda Ede* iparoskört elnök, *Toldy József*, *Toldy Ignác* városbíró és mások. A vacsorán résztvett a város színe-java Ott látták az ügyvédi és orvosi kart majdnem teljes számban, *Materényi János* járásbíró, *Szinkovich Károly* főszolgabíró, *Busás László* és *Rapun Aladár* szolgabírákat. A bankett lelkes hangulatban csak a késő éjjeli órákban ért véget.

Hírek.

Pécs, 1900. november 19.

Napirend 1900. november hó 20-án.

Naptár: kedd, nov. 20. — Róm. kath.: Bódog. — Prot.: Emilia. — Gör. kel. (nov. 7.) Hieron. — Zsidó: Marcheschvan 28. — Nap két 7 óra 16 perckor; nyugszik 4 óra 17 perckor. — Hold két éjjel 4 óra 10 perckor; nyugszik délután 5 óra 17 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hőszűnyedés és keleten csapadék várható.

Katonai utóállítás a vármegyén délelőtt 8 órakor.

Színház: Troubadour, opera.

— (Gullner államtitkár Pécsen)

Gullner Gyula, belügyminiszteri államtitkár szombaton este a gyorsvonattal Pécsre érkezett Hetey Sámuel, megyéspüspök látogatására. Tegnap ebéd után négy órakor a főispán, az alispán, a polgármester, a járási főszolgabíró, a rendőrfőkapitány s többek kíséretében a városi közkórházat tekintette meg s a látottak, a tapasztaltak felett teljes megelégedését fejezte ki. Tegnap este Gullner Gyula államtitkár távozott városunkból.

— (A főispán köszönete.)

Majorossy Imre polgármester ma körlevélben értesítette a város törvényhatósági bizottsági tagjait, hogy báró Fejérváry Imre dr. főispán a f. hó ötödikén tartott városi rendkívüli közgyűlésből névnapja alkalmából hozzá sürgönyileg intézett üdvözlésért a törvényhatósági bizottság tagjainak hálás köszönetét nyilvánította.

— (Színészeink Mohácson.)

A mohácsi Színpartoló Egyesület választmánya határozatképpen kimondotta, hogy az idei téli idény alatt a közönség szórakoztatására a pécsi nemzeti színház elsőrendű tagjainak közreműködésével többrendbeli hangversenyt rendez. Az első e nemű hangverseny f. évi december hó 4-ikén lesz a Mohácsi Iparosok Olvasókörében és programja a következő: I. »Il trovatore« részlet Verdi operájából; éneklő Mezei Andor; zongorán kíséri Simándy József. 2. A »rabasszony« Kis Józseftől szavalja Jeszenszky Irén. 3. Vegyes concert énekek, éneklő Csurgay Adél, zongorán kíséri Simándy József. 4. Kuplék, éneklő Nádaszy József, zongorán kíséri Simándy József. 5. »La Traviata« részlet Verdi operájából; éneklő Csurgay Adél, zongorán kíséri Simándy József. 6. »Népdalok«, éneklő Mezei Andor; zongorán kíséri Simándy József.

— (Kinevezés.)

Bartha Kálmán, pancsovai törvényzéki jegyző a pancsovai törvényzékhöz albiróvá kineveztetett.

— (Püspöki ebéd.)

Hetyey Sámuel megyéspüspök tegnap ebédet adott, melyben a meghívott vendégek: Gullner Gyula, államtitkár, Troll Paul. Ferenc, címzetes püspök, br. Fejérváry Imre dr. főispán, Majorossy Imre polgármester, Tormay Károly, alispán, Sorsich Béla őrnagy, Vanniss Sándor, járási főszolgabíró, Opris Péter, Disckka Győző, Vass Bertalan dr., Erreth János, Erreth Lajos dr., Kossits Kamill, Vaszary Gyula, Jobst László, Lenkei Lajos, Pleininger Ferenc, Hetyey Elek jelentek meg s az udvari papság.

— (Jelentés a vizről.)

A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 18-án reggel hat órakor a tettyei víztartóban 1000 köbméter és az ellentartóban 640 köbméter volt a víz; a hozzáfolyás 24 óra alatt 881 köbméternek találtatott. — Folyó hó 19-én reggel hat órakor a tettyei víztartóban 970 köbméter, az ellentartóban 525 köbméter volt a víz; a hozzáfolyás 24 óra alatt 881 köbméternek találtatott.

— (A Zsolnay-szoborra)

a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról XLVI. kimutatás. A XLV. kimutatás összege 19137 kor. 98 fill. Oravicai ipartestület 4 kor. Mohácsi Kaszinó gyűjtőívén: Mohácsi takarékpénztár r. t. 20 kor., Mohácsi Kaszinó 10 kor., Német Lipót 5 kor., Serli Sándor 2 kor., összesen 37 kor. Összesen 19178 korona 98 fillér.

— (Kubelik Pécsen.)

Élénk emlékezetében van még városunk zenekedvelő

közönségének Kubelik fenomenális hegedű-játéka. Sokáig volt beszéd tárgya az ő utóélettel virtuozitása s mindenki, ki csak hallotta, feltámadott azon óhaj, őt ismét hallani, remek játékában gyönyörködni. Ezen óhaj e hó 22-én teljesülésbe is mehet, mert akkor fog Kubelik nálunk hangversenyezni a nagy Vigadó dísztermében. Jegyek válthatók a Domján-féle könyvkereskedésben és Tausz V.-né dohánytözsdejében. Vidéki érdekeltek minél előbb intézkedjenek jegy végett nevezett cégek valamelyikénél, nehogy jegy nélkül maradjanak.

— (A pécsi kereskedelmi és iparkamara) folyó hó 22-én (csütörtökön) d. u. 3 órakor saját házában rendes közület tart. A napirend tárgyai: I. Elnöki előterjesztések. II. A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. III. Tárgyalási ügyek. 1. Az Ullmann M. K. elhunyt folytán megüresült alelnöki állásnak választás útján való betöltése. 2. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a kamara 1901. évi költségelirányzata tárgyában. 3. A pécsi kir. törvényszék elnökének átirata a pécsi kir. törvényszékhez az elhunyt Ullmann M. K. helyébe egy kereskedelmi ülnök választása iránt. 4. A törvényhatósági ipartanácsokba a kamara részéről való tagválasztás. 5. Pécs sz. kir. város tanácsának átirata a Budapesten alakulóféliben levő borbizományi és értékesítő részvénytársaság által Pécs sz. kir. várostól kért pártolás mérvénk véleményezése iránt. 6. Somogyvármegye közigazgatási bizottságának átirata egy hidvámszedési ügyben vélemény nyilvánítása iránt. 7. A belgrádi cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus átirata az ottani osztrák-magyar segélyző-egylet támogatása iránt. 8. Több pécsi cég beadványa a pécsi vasuti főállomás raktárhivatalának a pécsi telefonhálózattal leendő összeköttetése ügyében. 9. A pécsi felső kereskedelmi iskola igazgatóságának beadványa egy írógépnak az iskola részére való adományozása iránt. 10. A pozsonyi könyvnyomdászok beadványa a könyvnyomdászatnak a képesítéshez kötött iparok közé sorozása ügyében a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. 11. Előterjesztés a hazai kereskedelmi és iparkamarák VI. országos értekezlete ügyében. 12. Az elnökség javaslata a vásári helypénzszedési tarifáknak a kereskedelmi és iparkamarákkal leendő közlése ügyében. 13. Deutsch Sándor késmárki szövőipariskolai tanuló kérvénye ösztöndíj-segély engedélyezése iránt.

— (Bucszó lelkész.) Hradek Károly, segédlelkész, kit a megyéspüspök a Kelenen László dr., kurdi esperesplébánosnak kanonokká történt kinevezése folytán megüresedett ókurdi plébániára adminisztrátorrá nevezett ki, szerdán foglalja el állomását s távozik e célból Pécsről. A távozó segédlelkész ma este a Kath. Körben tartandó lakomán bucsuzik el nagyszámu jóbarátaitól és tisztelőitől.

— (Házasság.) Pilch Jenő, tizenkilencedik honvéd-gyalogezredbeli főhadnagy, Pilch Antal kir. táblai bíró fia tegnap kötött házasságot galsai Polgár Blankával, Polgár Jenő, megyei nyugalmazott főszolgabíró leányával. Tanuk voltak: Szuly János ügyvéd és Witt József vaskereskedő Mohácsról.

— (Helyszíni tárgyalás.) A Dunagőzhajós Társaság Vasason bányaműveihez vízlevezető csatornákat épített. A helyszíni tárgyalást ma és holnap tartják ez ügyben, melynek vezetésére Vanniss Sándor, pécsi járási főszolgabíró ma Vasasra utazott.

— (Leütötte a kut-gém.) Halálos szerencsétlenség történt tegnapelőtt délután az üszöghi pusztán. Szép Ferenc, uradalmi csordás, mikor a teheneket itatni akarván, vizet mert, a kut-gém leszakadt s nyakára esvén, halálosan megsértette, úgy, hogy a fiatal csordás rövid pár perc alatt meghalt. Az esetről jelentés tétetvén a pécsi járási főszolgabírói hivatalnak, onnan tegnap Forray Valér tb. főszolgabíró és dr. Irixler Rudolf járásorvos a helyszínére utaztak, hogy a hivatalos vizsgálatot megejtsék. A boncolás belső elvérzést

konstatált a halál okául s a vizsgálat szerint a véletlen halálesetből kifolyólag felelősség, vagy mulasztás senkit nem terhel.

— (Meglopott bolgár kertész.) Ivánovics Ilia bolgár kertészt szombaton este meglopták. A basamalmi dűlőben lakását nyitva hagyta, míg ő a kertben járt s ez idő alatt valaki belopózott a lakásba s elvitt onnan egy öltözet ruhát és egy pár cipőt. A meglopott bolgár kertész feljelentette az esetet a rendőrségnél; de még eddig nem akadtak a tolvaj nyomára.

— (Eltoloncolt könyvradomány gyűjtők.) Ocsárdon tegnapelőtt két könyvradomány gyűjtőt tartóztattak le, kiknek bár engedélyük nincs, mégis gyűjtöttek könyvradományokat, azon a címen, hogy elverte mindenüket a jég. Borics Ignácnak és Novacsics Józsefnek hívják őket s Karnenitzbe valók. Bekísérték őket a pécsi járási főszolgabírói hivatalhoz, honnan haza toloncolták a két tótot illetőségi helyükre.

— (A pécsi magántisztviselők mozgalma.) A pécsi magántisztviselők a jövő szombaton, folyó hó huszonegyedikén este a Nemzeti Kaszinó sörcsarnokában értekezletet tartanak. Az érkezet abból a célból tartatik, hogy megbeszéljék a teendőket arra az alkalomra, hogy a magántisztviselők országos egyesületének központi vezetősége Budapestről kiküldöttet küld ki a pécsi választmány megalakítása végett.

— (Betörés a Lövész-kertben.)

Patzl Józsefné a Lövész-kertben lakik, hol táncmulatságok alkalmával a belépti jegyeket szedi el a mulatni vágyó konyhahölgyektől, hadfiaktól és bányászoktól. Nagyobbik fia zenész, ki a tánchoz muzsikál; kisebbik fia pedig még gyermek, ki azonban szintén ott szokott lenni a bálakon. Így volt ez tegnap este is s Patzlak lakásának ablakait ez idő alatt, míg otthon senki sem volt, valaki betörte, behatolt a lakásba s onnan száz forint készpénzt és ruhaneműket ellopott. A betörőt most keresik.

— (Daloskör egy lakodalmon.)

Notter János pécsi kádár iparos, ma délelőtt tartotta esküvőjét Szederkényben Steltzammer Magdolnával. Esküvő után a menyasszony szüleinek házában Kéménden lakoma volt, melyen részt vett a Pécsi Polgári Daloskör is, melynek Notter József működő tagja. A daloskör Vész Albert karnagy vezetése alatt több énekszámot adott elő a lakodalmon általános tetszés között.

— (Gyűjtés a siketnémáknak.)

A polgármester körlevélben kereste meg a törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy adakozzanak a kaposvári államilag segélyezett siketnéma intézet javára. Adományok december tizedikéig a letétpénztárnál fizetendők be.

— (Erzsébet gyászünepély.)

A siklósi polgári fiúiskola is szépen ünnepelte meg boldogult királynék névnapját. Az ünnepély ma hétfőn reggel istentisztelettel vette kezdetét, melyen nagy számban vettek részt a hívek. Az istentisztelet után a polgári fiúiskola rajztermében Szardahelyi Adolf tanár tartott szép és megható emlékbeszédet. Utána Vidor Sándor tanuló szavalta a »gödöllői erdő«-t, Pósa Lajos költeményét, majd »Sir a király« című alkalmi költeményt adott elő Neupauer Sándor; aztán az ifjusági énekkar gyászalt énekelte és Rédey Károly a »Királyné emlékezte« című szerzeményét adta elő Hoffman Imre. Több szavalt után a szép ünnepély a Hymnusz éneklésével záródott be.

A keszűi iskolában tegnap d. u. vescesernye után tartották meg Erzsébet királynék ünnepét a következő programmal: 1. Bevezető emlék-beszéd, tartotta Andrin Gergely, plébános, iskola-igazgató. 2. Könyörgés (Móra Istvántól), szavalta Kovács Kati, V. oszt. tanuló. 3. Adatok, királynék életéből, fölolvasta az iskola tanítója. 4. A gödöllői erdő (Pósa Lajostól), szavalta Somssich Margit, VI. oszt. tanuló. 5. Magyarországi szt. Erzsébet élettörténete, elmondta Göllöncsér József V. oszt. tanuló. 6. A nyolcadik tör., (Ábrányi

Emiltől), szavalta ifj. Somssich Sándor V. oszt. tanuló. 7. Alkalmi ima, (B. Büttner Linától), előmádkozta az iskola tanítója. 8. Himnusz énekelték az iskola növendékei.

A szépen sikerült ünnepélynek, az esős idő dacára szokatlanul nagy számu hallgatója volt, akik a programnak 1 1/4 óráig tartott lefolyását mindvégig érdeklődéssel hallgatták. Ma reggeli 8 órakor volt megtartva a gyászmise.

— (Jó fogás.) Jó fogást tett rendőrségünk a napokban. Elfogta ugyanis Pletner István, somogy-vamosi illetőségű csavargót, kit a kaposvári törvényszék betöréses lopásért kötött. Az elfogott csavargó Keszű községben Lőrinc György, ottani lakos pincéjét törte fel Farkas (Paudi) József társaságában s elvittek onnan két hordó bort. De rajtavesztettek, mert most a hatóság kezébe kerültek. Pletner Istvánt, a ki Somogy Vámasról Kovács József pincéjének kifosztása után szökött meg, beakasztották a pécsi királyi ügyészséghez.

Művészet, irodalom.

A szinikerületek ügye.

— A szinügyi nagybizottság ülése. —

Pécs, 1900. nov. 19.

Pécs város szinügyi nagybizottsága tegnap délelőtt tizenegy órakor a városháza közgyűlési nagytermében ülést tartott Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt. Az ülésen megjelentek: Nádassy József, a pécsi szinintársulat művezetője; Fekete Mihály, városi tisztifőgyőző; Pintér Ferenc és Reeh György, városi tanácsosok; Rauch János főmérnök; Vaszary Gyula főkapitány; Csizmadia Géza, másodaljegyző; továbbá Ráth Mátyás, j. Engel József, Lenkei Lajos, Pleininger Ferenc és Krauss Jenő.

Az ülés tárgya volt az országos szinészeti felügyelőnek nemrég a szinikerületek alakítása tárgyában kibocsátott tervezete; illetve az erre a szinügyi albizottság által adott vélemény és e tárgyban a belügyminiszterhez intézendő felirat.

Az országos szinészeti felügyelő ugyanis véleménynyilvánítás végett küldte meg a tervezetet. Ezt a város szinügyi albizottsága már meg is tette s részletes véleményt adott a tervezetről, melyről a polgármester a szinészeti felügyelőt értesítette is, mivel az folyó hó tizenötödikéig kérte a vélemények betérjesztését.

A szinügyi nagybizottságnak is természetesen véleményt kellett mondania ez ügyről, illetve az albizottság véleményét meghallgatnia. Azonkívül specialiter a pécsi szinintársulat érdekeit veszélyeztető része ellen a tervezetnek, illetve annak részbeni életbeléptetése ellen a nagybizottság feladata volt, hogy feliratot intézzen a belügyminiszterhez.

E kettős célból hivta össze Majorossy Imre polgármester tegnapra a szinügyi nagybizottságot, mely előtt ismertetvén a szinikerületek tervezetét, előadta, hogy a tervezet Pécsset a hetedik helyen sorolja fel, mint a mely Kaposvárral, Mohácssal és Nagykanizsával együtt fog a tervezet szerint egy szinikerületet képezni. Ami ezt az így tervezett kerületet illeti, mindenképp előtt az ellene a kifogás, hogy Mohács és Nagykanizsa nem tudja eléggé biztosítani a szinészeti ekzsztenciáját. A téli szezon főhelye Pécs lévén, az a fő, hogy Pécs legyen az engedélyezés joga. Sok áldozatot hozott Pécs a szinészeti és szinintársulatnak, melynek egyéb állomásai is olyanok kell, hogy legyenek, melyek a társulat érdekeit biztosítani tudják. A tervezet szerinti három város erre nem elégséges, talán még Zala-Egerezget lehetne a kerületbe vonni.

De nem akar elébe vágni az albizottság véleményének. Eppen azért felolvassa e véleményt, mely a következő:

Elvben helyesli az albizottság, hogy a vidéki szinészeti rendezésére végre szervezkedés történik. Helyesli a kerületi rendszert is, de nem azon az alapon, ahogy a tervezetben van. Ohajtja ugyanis, hogy a kerületi rendszer társadalmi uton készíttessék elő. Hiszen mindenképp a kerület egyes városai-

ban a színháznak megfelelő helyiséget és a szinintársulatnak ekzsztenciát kell biztosítani. Meg kell állapítani az egyes városok s az egyes kerületek jövedelmező voltát, s a különbözetet állami szubvencióval kell pótolni, mert ellen esetben rendkívüli konkurrencia támad a direktorok és szinintársulatok között, a mi a szinészeti rovására esik. Enélkül igazságtalanságnak vannak kitéve a szinigazgatók. A tervezet egyébként sincs előkészítve és a tényleges állapotot teljesen figyelmen kívül hagyván, mostani alakjában épen nem felel meg a vidéki szinészeti érdekeinek, s rendezés helyett annak óriási hátrányára lenne, ha ilyen alakban foganatosították.

A mi specialiter a pécsi szinintársulatot illeti, azt a tervezet, melynek egyes részeit már legközelebb életbe akarják léptetni s így Tiszayné társulata elesnék biztos nyári állomásától, Brassótól, — teljesen tönkretenné. Kaposvár még a jövő nyáron Somogyi Károlyé; tehát kívánatos és a pécsi szinintársulat életföltétele, hogy Brassó a jövő nyárra még ne vételessék el tőle, különösen, mikor Tiszay társulata hódította meg Brassót a magyar szinészeti Mohács és Nagykanizsa emellett csak rövid időre nyújthat ekzsztenciát a szinészeti s nyári színházi helyiségük nincs is. Tiszaynének Brassóban a jövő nyárra már helyhatósági engedélye is van s az intézkedés, ha Brassó már a nyárra szinikerületbe vonatnék, veszélyeztetné a társulat fennállását. E tekintetben tehát felirat intézendő a belügyminiszterhez, hogy Brassó a nyáron még Tiszayné állomásának megmaradjon; a tervezet pedig nem lévén a szinészeti érdekeinek megfelelően előkészítve, végrehajtásának felfüggesztése kérendő.

Ez az albizottság véleménye, miről a polgármester értesítette már a szinészeti felügyelőt is s melyhez ő is mindenben hozzájárul s betérjeszti véleményadás végett a nagy bizottsághoz.

Pleininger Ferenc szólt a jelentéshez először. Kijelenti, hogy még elvileg sem járul hozzá és nem helyesli a tervezetet. Nem pedig azért, mert a kerületi rendszer nemhogy lendítene a vidéki szinészeten, de azt teljesen békákba szorítja s veszélyezteteti ekzsztenciáját. S a mi fő, megsemmisíti a városok autonóm jogkörét. A miniszter ugyanis azt mondja, hogy egy kerületben egy szinigazgatót engedélyez. A kerület városainak kiküldöttjei közösen választják ugyan a direktort, de mégis épen a főszerepet biztosító város jelöltje kimaradhat s helyette mást oktroyálnak rá. Ha tulnyomó szavazattal meg is választják, akkor meg a ma gyakori személyes rivalizálás miatt kimutatják, hogy nem szeretik a rájuk oktroyált szinintársulatot s nem biztosítják ekzsztenciáját. S engedély egy igazgatónak csak egy kerületre adatik. És nincs kizárva, hogy egyhangú választás esetén is a miniszter más direktornak ad engedélyt s a kerületre ezt oktroyálják. Tehát a választás hiábavalóság; semmi biztos értéke nincs. Nem helyesli a kerületi rendszer egész eszméjét. A művészetet hivatalos keretbe beszorítani nem lehet; társadalmi uton kell a szinészeti rendezést előmozdítani. Az állam ingerenciája csak kulturális és rendészeti tekintetben kívánatos; s még kívánatosabb, hogy az állam adjon anyagi támogatást a szinészeti. Direktort a város választson s társadalmi uton foganatosíttassék a szinészeti rendezése. A pécsi szinintársulatot illető konkrét esetre vonatkozólag a rendszer részleges életbeléptetése ellen tiltakoznunk kell szinintársulatunk érdekében, mert így elveszti biztos nyári állomáshelyét, Brassót. A kerületi rendszer különben is elvben áll meg csak, mert hiszen a többi, a kerületünkbe felvett városok sem kötelesek elfogadni Tiszayné direktorul. Ha a tervezet életbelép, az egész országban egyszerre léptessék életbe.

Lenkei Lajos legsürgősebbnek tartja, hogy Brassónak a nyárra tervezett elvétele ellen tiltakozzunk. Nagy sérelem esnék ezzel a pécsi szinintársulaton. Magának a kerületi rendszernek nincs annyira ellene, mint előtte szóló; mert megszűnik vele a kellemetlen versengés, a mi

a szinigazgatók között ma tapasztalható. Az autonóm jogot ő is sértve látja; de a szinészeti rendezésére valamit tenni kell. Mert az tarthatatlan állapot, hogy a pécsi szinintársulat nyárra Brassóba kénytelen menni, Somogyi Károly pedig Nagyváradról majd Kaposvárra jön. Szervezkedjünk magunk az autonóm jognál fogva. Kaposvárt, Nagykanizsát, Szegeárdot hívjuk meg értekezletre. Abszurd feltevés, hogy a tervezet a jövő évben életbe lépne. A kerület szükséges, de magunk létesítsük azt s ezért szervezkedjünk már most társadalmi uton.

Pleininger Ferenc hozzájárul előtte szóló indítványához, mert egyezik lényegileg az ő felszólalásával. Ő is azt mondta, hogy a tervezet perhorreskálja az autonóm jogot. Épen ezért az autonóm jog körében, társadalmi uton kell szervezkedni s e szervezkedés iránt Pécs, mint a fő teliállomás indítson mozgalmat.

Majorossy Imre szerint kontroverz nézet nincs. A tervezet nagy nehézségekbe ütközik a kivitelben és ehhez sok előtanulmány kell. Pécsnek különösen meg kell a tervezetet fontolnia, mert nincs nyári állomás a közelben. Ha rendez az állam, adjon segílyt is. Kell, hogy a magunk lábán is tegyünk valamit, s Pécs sok áldozatot hozván a szinészeti s hazafias missziót teljesítvén, kezünkől nem engedhetjük ki a jogot, a mi egy téli, főállomást megillet. E szerint elfogadja az ülés az albizottság véleményét; ohajtja a szinészeti rendezését, de helyesen és a jogos érdeke megvédésével. Társadalmi uton magunknak kell előkészíteni ezt. A felterjesztésben a tervezet nehézségei a miniszter előtt mind kitejtendők; s a tervezet a jövő évben semmi esetre se lépjen még részlegesen se életbe, mert sok előtanulmány szükséges még hozzá s társadalmi uton is kell a tervezetre nézve az érdekelt városoknak értekezniük.

J. Engel József az ügy tisztázására nézve kérdezi, hogy a miniszter oktroyálhat-e igazgatót a kerületre?

Majorossy Imre válaszolja, hogy a miniszternek joga van az engedélyt megszorítani is. Az albizottság javaslata helyes; nincs a kerületi rendszerben panacea a szinészeti számára. Jobb volna az autonóm alapon való rendezés. Épen ezért érintkezünk kell az érdekelt városokkal, Mohácssal is, sőt talán Zala-Egerezsével is, mert másképp kevés lesz a biztosíték a társulat nyári ekzsztenciájára.

Fekete Mihály szerint elvileg nem vagyunk a kerületi rendszer ellen; de a vázlat minden előkészítést nélkülöz, még fogalmazva sincs úgy, hogy hozzá lehetne szólni. Sok kérdés van itt. Az autonóm joggal nem egyeztetendő össze s a társulat ekzsztenciája sincs általa biztosítva. Ehhez komolyan hozzá szólni sem lehet. A fődolog, hogy orvosoltassék a társulat sérelme Brassót illetőleg. Ezért a felirathoz hozzájárul. Valamint szükségesnek tartja a társadalmi előkészítést az érdekelt városokkal való érintkezés útján, mivel a tervezet úgy sem lesz megvalósítva, mert a városok nem adják el ingyen az autonóm jogot, ha az állam nem ad segílyt a szinészeti.

Több felszólalás nem lévén, Majorossy Imre polgármester határozatilag kimondta, hogy a nagybizottság az albizottság véleményét elfogadja s a belügyminiszterhez feliratot intéz, melyben a tervezet nehézségeit részletesen felsorolja, a sérelmeket hangoztatja s Brassót Tiszaynének megtartani kéri. Azonkívül az érdekelt városokkal értekezlet tartandó s az ügy társadalmi uton előkészítendő s mindez a városi közgyűlésnek bejelentendő. Ezzel az ülés háromnegyedtizenkét órakor végetért.

○ Három pár cipő. Azt tartják, hogy a hegedű, meg a bor annál jobb, minél régiebb. Elmondhatjuk ezt a szindarabokról is, mert a mi a mai új darabok minden erőltettségük mellett még unalom-üzőnek sem válnak be, addig a régi darabok a maguk természetességével, a maguk egyszerűségével nemes szórakozást, sőt élvezetet nyújtanak a nézőnek. Tapasztaltuk ezt szombaton este is.

Berta darabját, a Három pár cipőt adták elő pompás előadásban. Volt taps annyi, hogy sok. Minden egyes szereplőt külön meg kellene dicséernünk játékaért. Máskor is igyekszik mind-egyik sikerrel megállani a helyét, de nem engedi a szerepe, mely minden ambíciót pocskká tesz — mint volt alkalmunk tapasztalni. Ha a szerző nem nyújt anyagot, egészséges anyagot, akkor az a színész erőlködhetik ugyan, hibáján kívül rosszul játszik, talán annál rosszabbul, mennél jobban igyekszik. Viszont, ha a szerep jó, nem lehet, hogy ne ambicionálja a személyesítőjét. Ezt láttuk szombaton este is. A sikerből az oroszánrészt *Gergely Gizelláé*, a kit remek virágkosárral leptek meg a szalagon e felirással: »Lénike, Lénike, mért vagy olyan édes?!« Ő volt persze Lényi, a »sujster májszterné«, az a kardos menyecske, a ki naivságával elment a nagy világba tapasztalatokat szerezni s csalódottan tért vissza férjéhez. Annyi tűz, annyi elevenség van a játékában, hogy magával ragadja a nézőteret. Énekszámai is igen szépen sikerültek s »jód-lizása« egyszerűen pazar volt. A publikum hálás is volt. Tapsolt sokat neki. Az utolsó kuplóját meg is kellett ismételnie és sokaig emléktünkben lesz még a »klikó, klikó« stb., melyet már olyan olyan régen hallottunk szinpadunkon. Akkor azt nagyon jó előadásban láttuk s most összehasonlítást tenni a kettő között bizony bajos volna, de annyi bizonyos,

hogy a Lényi tegnapé őt csak oly jó kezében volt, mint akkor. Flink Lőrinc cipésmester *Nádassy József* volt. A kikapós férjüremat s a politikai csizmadiat nagy kedvvel adta, mint minden szerepét a legnagyobbtól a legkisebbig, mert mindegyiket igyekszik feldolgozni, megemészteti s ez folyton észlelhető haladásának alapja. *Komlósy Ilonka* szurtos suszter inast játszott remekül, azonban csak a ruhája volt szurtos, az arca — az bájos volt. *Vágó Béla* tipikus börziánert mutatott be. *Jeszenszky Irénnek* kevés dolga volt, de azt nagyon jól elvégezte. *Szekula Sárkát* szép énekeért kell megdicséernünk. *Szirmay Olga* is nagyban hozzájárult a sikerhez. Kisebb szerepeikben teljes elismerést érdemelnek *Delli Lajos*, *Németh János* és *Simon Mariska*. (C.)

○ **Gésák.** Tegnap délután félhelyárak mellett zsufolt ház előtt adták a Gésákat. Mimózát *Csurgay Adél* énekelte, nagy tetszést aratva. Kiemelendő mellette *Gergely Gizella*, *Nádassy, Mesej* s *Kozma*. Az összjáték, a karok éneke sikerült.

○ **A vereshaju.** Egyike azon daraboknak, mely a mi szinpadunkon már régóta nem jelent meg s a mely bizony nagyon megérdemelné, hogy ismételve is előadják. A legjobb népszimfűvek közé sorozandó. Telve van jóízű, népies mondásokkal, melyeknek tartalma mindig magvas gondolat, aranyigazság s e mellett minden ízében magyar. Igazán magyar

a nyelve s magyar a szelleme. A magyar parasztság eszejárásának, cselekedetének hű tüköre. Miért is nem tudnak manapság ilyen darabokat írni, melyekben az egyik szemével sir az ember, a másikkal nevet s eközben azok az aranymondások észrevétlenül szürendnek le a szívünkbe s megnemesítik azt. Tárgyát az életből meríti, a magyar pórnép életéből s a tartalmas mesét nem nyújtja a szerző holmi szellemtelen szójátékokkal, lehetetlen helyzetekkel, melyek a nevetést úgy erőszakolják ki. A címszerepben *Szirmay Olgát* láttuk. Sok énekszámra volt s szépen énekelte el azokat. Csak egy baj volt. Minden nótát olyan gyengén énekelte, mintha attól tartott volna, hogy valaki meghallja. A pianó értékéből nem von le semmit, ha a hátsó pad-sorokban is meghallják, hisz azok is fizettek. Meg aztán egy-két rész bizonyosan fortéval is volt jelezve s ennek nyomát sem hallottuk. A magyar nótáknál aztán nem mellékes a szöveg sem, sőt arra talán épen oly gondot kell fordítani, mint a dallamra; egyik olyan szépsége a magyar nótának, mint a másik, minek tehát a szöveget érthetlenné tenni s pl. az »e« helyett »a«-t énekelni. A magyar nótát csak úgy lehet igazán élvezni, ha a szövegét is értjük. Egyébként a gyönyörű magyar nótákat nagy érzéssel énekelte el s mind-egyikért megtapsolták. Szinreléptekor két gyönyörű virágkosarat kapott »Önzetlen tisztelői«

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ekszerész- és óras ipar.

ENGESZER Miklós Pécs, Király-utca 6. Óras, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécs, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Óras és aranyműves.

Művirág készítő.

MAJERSZKY József mindennemű művirág-diszek és koszorúk készítője Pécs, Király-utca 36. sz., Mestrits-féle ház.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletében szerezhető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécs, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás uri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látképes levelezőlapok, rövid-, diszmut-, norinbergi és rőfös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

VAJDA Soma jó, de olcsó forrás női és férfi divat-cikkben. Pécs, Ferenciek-utca 6. sz.

BERGER Miksa női divatáru-kereskedése Pécs, Király-utca 1. szám. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Mosó- és vasaló intézet.

ÖZV. SNABELNÉ, Pécs, Király-utca 34. sz. a. Mosó- és vasaló-intézet. Kifogástalan mosás, fényvasalás. Gyors és pontos kiszolgálás.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Varrógép raktár.

OBETKÓ Zsigmond ajánlja varrógép-raktárát, ugy-szintén varrógép javító-műhelyét. Ferenciek-u. 7.

Női fűző-készítő.

KÁLDOR E. Pécs, Király-utca 19. Óriási választék saját készítményű raktári fűzőkben. Mérték utáni egrendelések, úgy javítások elfogadtnak.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécs, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Ruházati ipar.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás »Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár« cég. Pécs, Király-utca, városház-épület.

WEINLAGER József, Pécs, Ferenciek-utca 12. (Dr. Krasznay Miklós-féle ház.) Legizlésebb és legdivatosabb egyenrukákat és felszereléseket, úgy polgári öltözeteket készít a legolcsóbb áron.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécs, Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

TICHY Aladár fémárugyára, épület- és műbádogos-s vízvezetékfelszerelő-műhelye Pécs, Jókai-(Kis)-tér 11. sz.

Ruha-festő.

SCHWARCZ Károly mű-ruhafestő és vegyi ruha-tisztító Pécs, Mária-utca 39. sz.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrits Pécs, Sörház-utca.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezelőtt Berec Károly fűszer, bor, thea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécs, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécs, Szigeti-országút 2. sz. A »Korona«-szálloda sarkán.

Zsinog- és kötéláru ipar.

GIPSZ József belv. országút 47. szám. Kender és sodronykötelek, tornaszerek, hinták, hálók, malombevederek, függőágyak, gazdasági kötéláru raktáron tartatnak.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécs, Műterem Ferenciek-utca 21.

Kőfaragó ipar.

SIREMLÉKEK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécs, vásártér.

Mulatóhelyek.

AZ »OTTHON« kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Gusztó és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Gusztó és Farkas Sándor zeneestélye.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelm szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

SEBŐK Gyula »Korona« szállodája, Szigeti országút. Minden nap cigányzene.

SZIGETHY Ede »Zöld koszorú«-hoz címzett vendég ülője Munkácsy-utca 12. Elismert jó konyha. Kitűnő pécsi és szegárdi borok.

Élelmezés.

COPF János sütődéje Pécs, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécs, Kossuth Lajos-utca 10.

OROSZY Sándor udvari cukrász. Pécs—Kaposvár. Cukorka, torta- és sütemény-különlegességek.

SCHEDIVY Ferenc sütődéje Király- és Flórián-utca sarkán.

Bőrkereskedés.

WEISZ Adolf jól berendezett bőrkereskedése Pécs, Jókai-tér 3. sz. Olcsó árak.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécs, Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Szék-készítő.

RAMBUSZEK Jakab szalma-, nád- és fodrász-székek készítője Kossuth Lajos-utca 15.

től. A darab lelke Veréb Jankó, a kit mi annyira jól ismerünk. *Nádassy* játszotta ezt. A publikum figyelmét mindvégig le tudta bilincselni s maga iránt az érdeklődést folyton fenn tudta tartani. Azokat a találós mondásokat, mik a darabot jellemzik s szerepét nehezé teszik, páratlan flegmával s érdekes hangléptéssel ékelte a szöveg közé. Alakítása mi kifogásolni valót sem hagyott hátra. *Veszpréminé* még mindig rekedt. *Rajz* Ödön s *Kozma* István otthon voltak szerepükben. *Jesszenszky* Irén higgadtan játszott. *Komlósy* Ilonka rokonszenves alakítást adott. *Kende* Paula csinos parasztnyecske volt. *Vágó* Béla s *Delli* Lajos vállvetve dolgoztak a siker érdekében. *Oláhné* Henriette maszkja is már ijesztően nevetető volt s éneke hahotára fakasztotta a közönséget. Kissé túlzott, de jó alak volt. *Sáfrány* Vilmos szebben is nevethetne a színpadon. Egy két helyen ugyan egy-egy pillanatra megállt a darab, mégis igen jó összbenyomást gyakorolt. (C.)

Folyószám 50. Idénybérlet 50. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, november 20-án:

Trubadour.

Verdy nagy operája.

Személyek:

Luna gróf.	Mezey Andor
Leonora	Csurgay Adél
Azucéna, cigánynő	Szirmay Olga
Manrico	Kozma Pista
Inez, Leonora barát öje	Gergely Gizella
Ruiz	Delli Lajos
Egy vén eigány	Nagy Dezső

Holnap, szerdán, november 21-én:

Kurucfurfang.

Népszínmű.

Csütörtök New-York szépe.
Péntek: Csapodár.
Szombat: Madarász.

TÁVIRATOK.

Az udvar köréből. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király tegnap Babaton vadászott. Ma az udvari kápolnában a királyné emlékére gyászmisét hallgatott. Holnap a fővárosba jön kihallgatások végett. Este Wallseebe utazik.

A királyné emléke a fővárosban. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az Erzsébet-napi emlékünnepet fényesen megünnepelték az egyetemen, a középiskolákban, az elemi és a polgári iskolákban. Az Erzsébet királyné emlékére emelendő örökimádás templom központi bizottsága is megünnepelte az emléknapot.

Egy örült garázdálkodása. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Tibanyi* Ferenc, keszthelyi vasuti tiszt az éjjel megörült. Felrohant a templom tornyába s félverte a harangokat. A feliasztott nép elfogta és bezárta, de az örült kiszökött s újból a templomba rohant, hol a miséző paptól a könyvet elvette. Nagynehezen megfékeztek s most Budapestre viszik a tébolydába.

Kivégzések. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A testvérgyilkos *Papp* Belát szerdán felakasztják. Az ítéletet holnap hirdetik ki előtte. — Rove-

redoban ma végezték ki *Grossrubatsert*, aki Alton tanárt és hugát meggyilkolta.

Gyilkos olaszok. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten a Szondy utcában olasz munkások korcsmai dulakodás közben agyonszúrták egy *Vitorio* nevű társukat. Az áldozatot a halottasházba vitték.

Kettős házasság. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Zöldfay* Ferenc kosárkötő 15 év előtt feleségül vette Tokajban *Tóth* Juliát, kit később elhagyott, s a fővárosba költözött, hol újabb házasságot kötött *Krausz* Máriával. Ez kitűdődván, kettős házasság miatt ma a törvényszék *Zöldfay* 10 havi börtönre ítélte, mely ítéletben ez meg is nyugodott.

A khinai háború. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Pekingből sürgönyzik, hogy egy francia hadoszlop megszállta a császári sirokat, miután a boxereket előbb megverték s háromszázat közülök megölték.

Sanghaiból jelentik, hogy három kínai tábornok 23.000 emberrel Csili tartomány határán a szövetségesek előnyomulását megakadályozzák.

Vörösmarty ünnepély. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten a Petőfi Társaság vasárnap tartotta meg az Akadémia dísztermében *Vörösmarty* Mihály születése századik évfordulójának ünnepélyét. A nagy termet zsúfolásig megtöltötte az előkelő díszes közönség, melynek soraiban többek közt ott voltak: *Vörösmarty* Béla államtitkár, a nagy költő fia, ki az elnökség által felajánlott díszhelyet visszautasította és szerényen húzódott meg a pódium háttérében felállított, atyjának arcképe mögött, — továbbá *Wlassics* Gyula miniszter nejevel, *Csáky* Albin gróf, *Eötvös* Loránt báró, *Jókai* Mór és neje, *Wohl* Janka, *Berczviczy* Albert, *Tóth* Lőrinc, *Szily* Kálmán, *Hegedüs* István, id. *Abrányi* Kornél és neje *Katona* Klementin, *Rákosi* Jenő, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, báró *Rudnyánszky* József és *Gáál* főrendiházi tagok. *Eszterházy* Kálmán gróf, *Beöthy* Zsolt, *Endrődy* Sandor, *Erődy* Béla, *Várady* Antal, *Bodnár* Zsigmond, *László* Mihály, *Kenedy* Geza, *Prém* József, *Neugebauer* László, *Jakab* Ödön, *Sebők* Zsigmond, *Makay* Emil petőfi társasági tagok, a székesfehérvári Vörösmarty kör küldöttségileg gr. *Zichy* Jenő vezetése alatt és még számosan. Az ünnepély első pontja *Bartók* Lajos elnöki megnyitó beszéde volt. Utána gróf *Zichy* Jenő tartott emlékbeszédet és *Jókai* Mór olvasott fel Vörösmartyról. Leirhatatlan lelkes ünneplés követte a felolvasást. Percekig tombolt a taps! Harsogott az éljenzés és *Jókai* alig győzte köszönni. A tapsviharnak *Koroda* Pál megjelenése vetett véget, a ki ódáját szavalta el. A költemény — Vörösmartyval így végződik: „Lesz még egyszer ünnep a világon!” A szép költeményt tapsal és éljenzéssel fogadták. Végül *Bartók* Lajos köszönte meg a közönségnek megjelenését és figyelmét. Ezzel az ünnepély véget ért és a közönség szétoszlott. A fiatalság lelkesen ünnepelte meg *Jókai* Mór, sőt *Wlassics* miniszternek is kijutott az éljenezéskből.

Egy volt újságíró halála. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten vasárnap reggel Révay-utcában a 24. számú házában halva lálták nagyenyedi *Oláh* Zoltán, 38 éves volt újságíró. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az illető halálát hosszas betegség idézte elő. *Oláh* Zoltán a 80-as évek elején nagy szerepet játszott a Verhovay-tüntetések alkalmával. Később a „Függetlenség” megszűnése után kimaradt a hírlapírók gárdájából s kis hivatalt kapott, a melyet azonban rövid idő múlva ott hagyott.

Ettől kezdve azonban igen zilált anyagi viszonyok között tengette életét s évek óta mint beteg ember tűnt fel itt-amott. Az éjjel végre megszabadította a nyomoruságos és beteg életétől a halál. Holttestét a boncoló intézetbe vitték.

A lipótvárosi bucsu. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A máskor oly csendes Lipótvárosban Budapesten vasárnap fölpezsdült az utcai élet. Lipót napja alkalmából a Szent István bazilikában vasárnap tartották meg az évente szokásos bucsut. A bazilika környékét vásári bódésok, mézes kalácsosok és repülő árusok szállották meg s különösen estefelé igen nagy volt a forgalom. A bazilikában reggel hétkor kezdődtek az istentiszteletek. Tíz órakor volt a nagymise, a melyet *Lollok* Lénárd prépost-plébános tartott. Mise közben az V. ker. polgári leányiskola növendékei *Langer* Viktor karnagy vezetésével a Brugrián féle misét adták elő. Istentisztelet alatt az Erzsébet örökimádás templom bizottsága *Lucenbacher* Pálné vezetésével gyűjtést rendezett.

Három hirtelen halál. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A tegnapi nap folyamán három hirtelen halál történt a fővárosban. *Steiner* Gyula a kertész utca 50. sz. a. levő lakásán esett össze és nyomban meghalt. — *Spitzer* Jánost a Podmanicky és Bajza-utca sarkán érte utol a halál. — *Jobrotka* Jánosné pedig a salétrom-utca 6. száma alatt levő lakásában halt meg hirtelenül. Mind a három holttestet, a halál okának megállapítása céljából, az orvostani intézetbe szállították.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

BERGER MIKSA

női divatáru kereskedőnél
Pécsett, Király-u. 1. sz. a.
a következő cikkek most és mindenkor a legolcsóbban vásárolhatók:
női és gyermek
téli felöltők,
rubakelmék és flanellek,
szőrmeárúk, ágy- és asztal-garnitúrák, csipke- és gypaju függönyök.
Butorkelme, vászon, chifon, kész női selyem és flanel blousok.

Látképes levelező-lapok.

Pécs városa és környéke legszebb rézszeiről felvett és legszebben elkészített látképes levelező-lapok 10 darab 20 kr.

Schönwald R.-nél

Király-utca, városház-épület.

A hires és valódi
karancsi siller és **fehérbor**
 illerje 34 krajcár

Czirják Antal
 „Fekete sashoz” címzett vendéglőben **Pécsett, szigeti ország-ut.**

9453. sz.
 Tkvi. 1900.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kis Pap János pécsi lakos, Braun Gáborné és társai végrehajthatóknak, Göbölös Alajos végrehajtást szenvedő elleni 248 kor 40 fill. és több tőke követelések és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járás-bíróság területén lévő Pécs szab. kir. város határában fekvő s a pécsi 1053. sz. betétben + 1122/8/a hrsz. 12/3. ösz. számú házra és udvartérre 2100 kor. becsárban, mégis a pécsi 1826. sz. betétben + 3524. hrsz. alatt felvett szőlőnek Göbölös Alajost illető 1/3-ad része 738 kor. 66 fill. becsárban, mint kik. árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi december hó 11 napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 210 kor. és 73 kor 86 fill. összeget készpénzben, vagy az 1881: évi nov 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1900. évi szeptember hó 27-én a kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Bogyay Pongrác,
 kir. törvényszéki híró.

Teljes ellátást keres

butor nélküli 1—2 szobával együtt két uri nő.

Ajánlatok „151 postafiók Budapest” címre kéretnek.

Pécs belváros **Király-utca 36.** számú házban

egy tágas bolthelyiség

3 ajtóval, jelenleg fűszer-üzlet, lakással együtt a jövő **május 1-ére** bérbeadandó.

Megnyilt az

István-pince!

Ünnepélyes megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a **Rothmüller-féle házban** (Kazinczy-utca) levő

„István-pince”

vendéglőt teljesen átalakítottam és személyes vezetésem alatt folyó évi

november 17-én

ünnepélyesen megnyitottam.

Mindig friss csapolású kőbányai **korona sör**, valódi **pécsi terméshorok**, hideg és meleg izletes ételek.

Minden pénteken halászlé!

Naponta cigányzene!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, főgondom lesz, hogy igen tisztelt vendégeim jól érezzék magukat az **„István-pincében.”**

Kiváló tisztelettel
Fürst Zsigmond,
 az **„István-pince”** vezetője.

PHOTOPLASTIKUM.

Ma hétfőn, folyó hó 19-én és holnap, kedden, 20-án

a **Jókai-tér 3. sz. Krausze-féle házban**

II. LAJOS

bajor király csoda-kastélyát természetűen látható délelőtt 9 órától este 10 óráig.

A n. é. közönség szives figyelmébe! A személyenkint 20 fillerre leszállított belépti-díjak ne szolgáljanak annak magyarázatául, hogy e kiállítás tökéletlen és azt megkinteni nem érdemes, mert a díjak azért olyan mérsékelték, hogy nagyobb családok is mindennap megtekinthessék a minden másodnap változó kiállítást. Kérem a n. é. közönséget, hogy becsen látogatásával megtisztelve, állításomról mielőbb meggyőződjék.

Schnee A.
 tulajdonos.

7930. sz.

tk. 1900.

Árverési hirdetés.

A dárдай kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bielics Lyuba végrehajthatóknak Lazits Gyokó villányi lakos végrehajtást szenvedett ellen 24 kor. 40 fill. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárдай kir. jbiróság területén levő, villány községben a 312. sz. betétben felvett A. I. 1—3. 5—7—8—9. sorsz. ingatlanra 1200 korona kik. árban elrendelte s hogy a fentebb jelölt ingatlanok az 1901. évi január hó 5-én d. e. fél 11 órakor Villány községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 120 koronát készpénzben, vagy az 1881: é. nov. 1. 3333. sz. alatt kelt igazs. ügy. m. rend. kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60 t. cikk 176. §. értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, 1900. évi okt. hó 17-én.

Székács,
 kir. albiró.

Pécs város és vidéke gazdaasszonyainak

a kellő helyen való takarékosága valódi művészet, állítja

KÖSZL JÁNOSNÉ kereskedő-cég

PÉCSETT, (Irgalmasok utcája 24. sz.) a „fehér kakas”-hoz.

Ezen cég ajánl **igen olcsón**, míg a készlet tart:

- 1 kg. kávé nyersen 1 frt 12 krért.
- 1 » » » Ma-nilla minőség, Cuba és Ceylon csak — 1 » 36 »
- 1 kg. gyöngykávé — 1 » 50 »
- 1 » Cubakávé finom 1 » 60 »
- 1 » » » legfin. 1 » 80 »
- 1 » Mocca » arabiai 1 » 80 »
- 1 » Arany Jáva kávé 1 » 80 »
- 1 » legf. pörkölt » 1 » 50 »

Pécs város és környékének közönsége hogy tudja meg, hogy mily olcsó és jó kávé árul Köszl, ha nem hirdeti?

- A szesz és pálinka árának nagy adója dacára, míg a készlet tart, minden versenyen felül, eddig még nem létező áron ajánl:
- 1 liter jó rumot — — — — 50 krért.
- 1 » finom és igen erős, zamatos rumot theához — — — — 90 »
- 1 palack Tipp-Topp nevű rumot, mely minden versenyen felül áll, 0-35 literes 50 kr., 0-7 literes 1 frt. — Egyedül elárúsítás a „fehér kakas”-nál.

- 1 liter legfinomabb jamalkai rum — 2 frt.
- Cognac — 0-35 liter 55 kr., 0-7 liter 1 frt.
- Thea, finom, 10 deka csak — — 40 kr.
- Legfinomabb orosz karaván thea 10 deka — — — — 80 kr.
- Cukor, leipnik—lundenburgi, — 1 kg. 44 kr.
- » » » kocka 1 » 46 kr.
- Porcukor, saját őrlés 1 kg. — — 48 kr.
- Liszt 00, kilója csak — — — — 14 kr.

1 kg. padló-lakk, 2 óra alatt tökéletesen szárad, nincs szaga, a legjobb s legszebb áru, csak 80 kr.

Továbbá **mindenféle fűszer-áru a legjobb minőségben** és a **legolcsóbb áron** szerezhető itt be.

Szives pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elküldetnek.

Köszl Jánosné.

KUM.

és holnap,
féle házban

S
astélyal
9 órától este

lmébe! A sze-
ti-díjak ne szol-
e kiállítás töké-
s, mert a díjak
obb családok is
másodnap vál-
get, hogy becses
l mielőbb meg-

nee A.
ajdonos.

letmény.
t tkvi ható-
Lyuba végre-
lakos végre-
fil. tőke és jár.
verést a dár-
villány köz-
t A. I. 1-3.
1200 korona
entebb jelölt
hó 5-én d.
ben a jegy-
nos árverésen
ul is eladatni

oznak az in-
120 koronát
7. 1. 3333. sz.
előlt óvadék-
zéhez letenni,
értelmében
eges elhelye-
mervényt át-

én.
ékács,
albiró.

cég

— 2 frt.
liter 1 frt.
— 40 kr.
nea
— 80 kr.
kg. 44 kr.
» 46 kr.
— 48 kr.
— 14 kr.

né.

PÉCS: VIGADÓ-TEREM.

KUBELIK

horodii
művész

Dunkl Norbert
udvari zenekiadó
rendezése mellett



versenyét

Dunkl Norbert
udvari zenekiadó
rendezése mellett.

csütörtökön, 1900. évi november hó 22-én esti 7½ órakor
tartja meg.

Zongorakisérő: SVÁB LAJOS.

Helyárak: à 5, 4, 3, 2 és 1 frt.

Jegyek kaphatók DONYÁN könyvkereskedésében és TAUSZ dohány-nagytőzsdéjében.

Pannonia nyomda Budapest.

KUBELIK PÉCSETT. Kubelik Jan, a gyorsan világhírűvé lett zseniális hegedűművész november hóban újból megkezdte világhódító körutját. Mielőtt azonban a több hónapra terjedő amerikai turné-jét megkezdene, Pécssett fog egy nagyszabású hangversenyt rendezni. Kubelik hangversenyét nov. 22-én tartják meg a vigadó termében s az estélyre szóló jegyek már most kaphatók Donyán könyvkereskedésében és Tausz dohány-nagytözsdejében. Kubelik jelenleg hazájában Prágában aratja páratlan diadalait s az odavaló közönség ezrével tódul a cseh nemzeti színházba, a hol a kitünő művész hangversenyeit tartja. 1882 óta — a mikor a színházat megnyitották, — nem volt annyi ember együtt a Nemzeti Színházban, mint most a Kubelik estéken. Ezrével rohanják meg az emberek a pénztárt, hogy jegyhez jussanak, de eredménytelenül, mert azokat már hetekkel ezelőtt elkapkodták protekció útján horribilis túlfizetéssel. Kubelik ma leghíresebb fia hazájának. Páratlan ovációkkal ünneplik őt; az asszonyok sirnak, a mikor vonóját leteszi a férfiak valóságos ujongással fogadják mesterjátékát. Legutóbb ötvenszer kellett a közönség előtt megjelennie, oly lelkes volt a taps, oly intenzív az elismerés.

**A „Magyarország“ jul. 22-iki számában a következő cikket közölte:
KUBELIK az angol királynő előtt.**

— Saját tudósítónktól. — Budapest, július 21.

Kubelik most Londonban van és páratlan sikereket arat. Legutóbb az a ritka kitüntetés érte, hogy Viktória angol királynő előtt játszhatott. Ez a fenomenális művész siker bennünket nemcsak azért érdekel, mert Kubelik nálunk Budapesten kapta meg a világ-passepartout jelenlegi nagy sikereihez, hanem azért, mert egy magyar cég főnöke, Rózsavölgyi és Társa cég vezetője: Dunkl Norbert, tehát magyar ember az impreszáriója.

Legutóbb — mint említettük — az angol királynő előtt játszott Kubelik, a kinek erről a sikeréről a Magyarország londoni tudósítója a következőket írja:

London, Hotel Great Central jul. 17.

Kesebb az a művészeti mivolta, hogy a londoni körökben ez az írószerszám legdivatosabb. Kubelik londoni diadalairól akarok beszámolni és pedig amíg a fővárosban, de az összes nagyobb vidéki városokban ismerik már Kubelik virtuozitását. Érdekes jelenség, hogy Kubelik feltűnése irányfordulatot jelent. Mert a míg mi magyarok eddigelé csak a külföldi (speciálisan a londoni) hírek után ismerhettünk meg egy-egy művészt, addig Kubelik igazán nagygyá nálunk Magyarországon lett.

Mindezt tudva kétszeres örömmel kísérem Kubelik londoni szereplését a melynek sorában a legszenzációsabb Viktória angol királynő előtt elért fenomenális sikere volt. Érdeklődéssel csatlakoztam Kubelik és impreszáriója: Dunkl Norberthez és ott voltam velük mindenütt, még az angol udvarnál is, a hová leleményességem segített be. Leírom most Kubelik hangversenyét az angol udvarnál.

Már három nap előtt bejárta Londont a lapok által közölt hír, mely szenzációt keltett, hogy ő felsége az angol királynő Windsor-Castle-ba hívatta meg Kubeliket. Péntekre szólt a meghívás és már előző napon kirándultunk Windsorba és megszálltunk a kastélyllyal szemben levő White-Hart szállodába. Dunkl, Kubelik impreszáriója nyomban fölkereste Walter Parratt urat, az angol udvari zenekar igazgatóját, hogy vele a próbák tekintetében megállapodásra jusson. Mi azalatt Kubelikkal sétáltunk Windsoorban, a hol Falstaff és az ő vig asszonyainak bohémiája ömlött el körülöttünk. Este 7 órakor volt a próba. Pontosan odaérkezvén, átvezettek bennünket a királynő különböző magánlakosztályain, melyekben halmozva láthatók amaz emléktárgyak, melyeket Viktória királynő jubileuma alkalmával kapott a világ minden részéből. Végre a trónterembe értünk, a hol megtartotta Kubelik a próbát. Kubelik a trón lépcsőjén állt és ugy hegedült. A tulajdonképpeni hangverseny azonban nem itt volt, hanem a királynő kettős-termében. Az egyik részben volt a királynő udvarával, a másikban a zenekar. 11 órakor este megjelent az udvar és nyomban kezdetét vette a hangverseny, miután erre Lord Edward Pelham Clinton, a „Master of the Houshold“ megadta a jelt. Kubeliken kívül mást nem hívtak meg a hangversenyre és mialatt Kubelik pihent, az udvari zenekar játszott néhány számot. A program a következőképp volt összeállítva:

- 1. Mendelssohn hangversenyének második és harmadik tétele.
- 2. a) Bazzini: La Ronde de Lutins;
b) Paganini: Boszorkánytáncz.
- 3. a) Schumann: Álmodozások;
b) Paganini: Csengettyű-rondója.

Közben — mint említém — a zenekar játszott két számot.

A királynő az egész udvarral a legnagyobb figyelemmel hallgatta Kubelik boszorkányosan varázslatos játékát és annyira el volt ragadtatva művészetétől, hogy már az első szám után magához hívatta Kubeliket és német nyelven superlativusokban fejezte ki neki elismerését. Hogy milyen hatást gyakorolt Kubelik az angol királynőre, bizonyítja, hogy Viktória előhozatta leánykori emlékkönyvét és felkérte a művészt, hogy írná a könyvbe nevét. Kubelik egyszerű neve most ott van a világtörténelem egy elsárgult lapján.

Mikor vége volt a hangversenynek, a királynő ugy a hogy megérkezett kedves hinduja karján az egész udvar mély hajlongása közben visszavonult belső termeibe. Erre Kubeliket körülfogták az udvar nagyjai és az egyik lord a királynő megbízásából át is adta neki a királynő ajándékát: kettős kézelőgombokat, melyek kék emaille alapon Viktória arany névbetűt tüntetik föl. A betűk 56 gyémánttal vannak kirakva. Az ajándék átadása után lord Pelham-Clinton lekisért minket az egyik étterembe, a hol nekünk fényes lakomához volt terítve.

Kubelik sikere Londonban páratlan, Benett, a híres öreg kritikus tárczát írt róla. Legközelebb Rothschild estélyén fog játszani, a hol jelen lesz a velszi herceg is. Itt két számért 100 guineát (2500 koronát) kap Kubelik.

21

rr.
kr.
kr.
kr.
kr.
kr.